

VIII. évfolyam.

Ujvidék, 1916. január 30.

9. szám.

A város közönségéhez!

II. Vilmos császár Ő Felségének, a német birodalom dicső Uralkodójának születési évfordulóját városunk közönsége is lelkes hódolattal ünnepelte meg.

A szövetségi hűség és az érzelmi szolidaritás ezen megnyilvánulása bensőségesen jóleső örömmel töltötte el a városunkban tartozkodó német magas katonai Parancsnokságot és arra indította, hogy meleg köszönetét tolmácsolassa általam a város nemeslelkű közönségének.

Nagy örömmel teszek eleget e megbízatásomnak és a szíves üzenetet ezennel közre adom.

Ujvidék, 1916. január 28-án.

Profuma Béla, polgármester.

Humanizmus.

F. hó 27-én tartotta a törvényhatóság Matkovits Béla főispán elnöklete alatt rendes közgyűlést.

Napirend előtt a főispán a mai nevezetes napról megemlékezett.

— Hálaadó zsolozsmába olvad a mai napon a német birodalom, midőn rajongó hódolattal körülvevett hatalmas dicső uralkodóját, II. Vilmos császár Ő Felségét születése 57. évfordulóján ünnepli.

A legbensőbb barátság és szövetségi hűség forró érzelmeivel osztozik ezen ünnep örömeiben dicsőségesen uralkodó Apostoli Királyunk is, aki II. Vilmos császárban leghűbb barátját és tántoríthatatlan fegyvertársát tiszteli.

Felséges Uralkodónk öröme alattvalóinak öröme is egyuttal. Minden magyar ember szíve együtt ünnepel ma Apostoli Királyunkkal.

Városunk is ünnepi zászlódiszbe öltözött. Katonai és polgári lakosságunk pompás keretekben szívvel-lélekkel együtt örül, együtt ünnepel az itt időző magas német parancsnoksággal és csak az imént fejezte ki háláját a Mindenható kegyéért, hogy a szövetségestársunk dicső uralkodójának, népei és fegyvertársai öröme, boldogságára a mai napot megérni engedte.

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Olvadjunk be mi is, mint a város közönségének képviselőtestülete, a mai ünnep érzelmi világába!

Indítványozom, mondja ki lelkes határozattal a törvényhatósági bizottság, hogy hűségese szövetségestünk, a német

birodalom dicsőséges uralkodóját, II. Vilmos császár Ő Felségét születésnapja alkalmából mélyseges tisztelettel és hódolattal üdvözlö.

A főispán szavát a törvényhatóság lelkesedéssel fogadja és indítványának, mint a törvényhatóság és az egész város közönsége óhajának és üdvözlétének kifejezésére a főispánt felkéri.

Néhány leirat elintézése után két, illetőleg három tárgyat intéz el, melyből a törvényhatóság igazi humánus szelleme sugárzik ki.

Tisztviselőinek, még a legkisebb hivatalnokának is könnyebbé teszi a megélhetést, átyáigal gondoskodik rólok. A teremben megnyilatkozott az az érzés, mely a hivatalnokot megbecsüli és miként a hadbavonultak szükségleteiről a hadvezetőség gondoskodik, ugy tesz most a törvényhatóság tisztviselőivel, nehogy az anyagi gondok megállítsák azt a gépezetet, melyre a Hinterlandban nagy szükség van. A másik a háromnál több gyermekkel bíró tisztviselők és tanítóknak a családi pótlékát emeli föl. Általában mindenkin akar segíteni. Ha többen lettek volna, akkor többen részesültek volna ebben a kedvezményben.

A harmadik; gondoskodás az anya- és csecsemővédelem nagy horderejét bizonyította dr. Wagner Károly tiszt főorvos által előadott intézkedéseknek életbeptetését tárgyalta. Szeged városán köziratának lényegét képezte a fenti tárgy. Tudjuk azt is, hogy Wagner Károly dr. nagyon sokat foglalkozik vele. Felolvasásának veleve, melyet annak idején lapunkban egész terjedelmében közöltünk, rámutat a bajra és a közgyűlésen elhangzott előterjesztést magában foglalja.

Nevezetes volt ezen gyűlés még arról is, hogy az egyes bizottságokat megalakították.

A törvényhatósági bizottság albizottságaiba a következő bizottsági tagok lettek megválasztva: Igazoló-választmányba: dr. Königstättler Ottó, Fát Ferenc, dr. Gál Ödön, Milics Tivadár, Geisler József. Főispán által kinevezve: dr. Slezák Lajos elnök, dr. Kassovitz Ármin, Dietzgen Gábor és Meggyessy Ferenc.

Számonkérésükbe: dr. Slezák Lajos és Miltes Tivadár.

Népnevelési bizottságba: Fát Ferenc. Kisdodovádák és menedékházak felügyelőbizottságba: Fát Ferenc és Teubner János.

Az esküdtképes egyének összeiró-bizottsága kerületenként 2—2 tag: I. ker. Magyar György, Klein Lipót. II. ker. Kincses Endre, Cselikovics Vilmos. III. ker. Sztojkovics Száva, Hergog István IV. ker. Mogin Száva, Rákits Gergely. V. ker. Zsikits Mihály, Fát Ferenc.

Bizalmi férfiak esküdtképes egyének összeiró bizottságába: dr. Freund Ede, dr. Grigorjevics Milivoj, Fischer Sándor, Sztojkovics Száva, Grosz Miksa, Wagner Lajos.

Borellenőrző bizottságba: Königstättler Dusán. A teljesen ismeretlen és távollévő védőkötelesek puható bizottságába; Ernst József, Teubner János, dr. Grigorjevics Milivoj, Mayer József Obrádovics Gyóka, Rainer Simon, Fát Ferenc, Vig Vilmos. Krausz Ede, Katona Gyula. Állandó gazdasági bizottság: Bachrach Lajos, Póttag; Zsikits Milos, Mijatovits Milos Építési bizottságba: Ernst Bernát. Építés-ellenőrző bizottságba: Dietzgen Gábor, Ernst Bernát.

Tanügyi és közművelődési bizottságba: Szinügyi bizottságba: Mayer József. Az árvédelmi bizottságba: Vig Vilmos, Krausz Ede.

A szegényház bizottságba! Fát Ferenc. Árvaszéki ülnököknek: Bachrach Lajos, Fát Ferenc, Kohn Gyula.

Az állandó dunai hid adhoc bizottságba: Teubner János.

A tisztii főügyész helyettes: dr. Grigorjevics Milivoj.

Beszámoló a tüdőbeteg gondozó intézet 1915. évi működéséről.

A háboru és az általános drágaság jegyében az elmúlt esztendőben is igyekeztünk tüdőnk telhetőleg kitűzött céljainknak megfelelni. Gondozás alatt állott a múlt évi családok egy része, a folyó évben jelentkezőket is igyekeztünk lehetőleg gondozásba felvenni, valamennyit kioktatva az egyszerű életmódra és mások megvédésére, a gondozottakat otthonukban gondozónknál ellenőriztettük. Sajnos nem volt lehetséges az idén senkit sem sanatóriumban elhelyezni, a helyett az alkalmasokat odahaza igyekeztünk gyógykezelní.

Az egyélti iv fontosabb eseményei a következők voltak:

Január első napjaiban az Ipar- és kereskedelmi bank részvénytársaság befizeti alapítványának II. részletét, az Ujvidéki Takarékpénztár pedig csendes jubileuma alkalmából 300 korona emlékalapítványt tesz. Fogadja mindkét intézet hálás köszönetünket jószívűségéért. Miután február havában a várparancsnoksággal megállapodást kötött a városi tanács, hogy nagyobb csoportok, tisztviselők, egyesületek fontosabb élelmi cikkeiről gondoskodik, tüdőbeteg gondozó egyetlünk is jelentkezett és a megálapított mérsékelt árakon lisztet, cukrot, rizst és sőt vásárolt, melyet családos betegek között később szétosztott. Sajnos az egyszerű kiosztással vége szakadt a dicsőségnek, többször élelmet nem kaphattunk a várparancsnokságtól. Később burgonyát vásároltunk a várostól 6 métermázsá mennyiségben, egyrészt szét is osztottuk, de nagyobb része elrohadt és így olcsón kellett túl adni rajta. A fokozott drágaság és mindig érezhetőbb tehjány igen komoly veszéllyel fenyegetett, nem voltunk biztosak abban, hogy a megkívánt tejmennyiséget megszerezhetjük. Hála eddigi tejszállítónk Knipl György úr valóban nemes önzetlenségének mindvégig meg-

Csak azoknak a cigarettázóknak,

kik egészségükre való tekintetből szívesen költenek naponta 2—3 fillérrel többet:

MODIANO-clubspecialité szivarkahüvelyek

Orvosi tanácsra a hüvelyeken nincsen sem bronz, sem szinnyomás, de minden hüvelyben benne van viznyomással a gyáros aláírása:

L. A. Modiano

maradt az igényelt tejmennyiség, sőt a téli hónapokban a kiosztást fokozhattuk is. Szállítónk inkább egyéb kötelezettségéről mondott le, de betegneink minimális haszonnal állandóan szállított. A mai túlekedően anyagias világban megérdemli, hogy tetteről megkülönböztetett tisztelettel emlékezzünk meg.

A m. kir. belügyminister ur öngyémeltősága azon feltevéseinkre, hogy pénztárnokunk bevonulása miatt az 1914. évről elszámolnunk lehetetlen, arra szeptemberig haladékot adott, majd szeptemberben részleges elszámolásunk tudomásul véve, a teljes államségélyt folyósította és pénztárnokunk visszatérteig a teljes elszámolásra halasztást adott.

Az igazgató választmány ez évben két gyűlést tartott. Augusztus 19-én tudomásul véve az igazgató főorvos jelentését, folyó ügyek tárgyalásán kívül kimondotta, hogy a mérleg és vagyonkezelési kimutatás hiányában az 1914. évi közgyűlést és pénztári beszámolást csak később meghatározandó időben fogja megtartani. Október 21-én pedig elhatározta, hogy a 3000 koronát kitevő alapítványösszeget a III. kib. 6% hadikölcsönbe helyezi, a tej hiány miatt pedig minden eshetőségre 4 láda condensált tejet szerez be. Mindkét határozat végrehajtott.

Végül jelentjük, hogy a városi tanács kecskenyáját szerzett be, amelyből várható tej mennyiséget első sorban betegneink részére fogjuk biztosítani.

Ami a beteg forgalmat illeti 1915-ben csak 35 új beteg jelentkezett, 6 férfi, 24 nő és 5 gyermek, kik közül 24 találtott betegnek, 19 nyílt és 5 zárt esetben. I. foku, sajnos, csak 6 volt, II. foku 13 és III. foku 5. Ismétlően havonta átlag 17 beteg látogatta intézetünket. Gyógykezelünk altubarculinál és végig jó eredménnyel 7 beteget, adományozott gyógyszerekkel segélyeztünk 5-öt, kétszázharmincötgyeszer rendeltünk gyógyszert a beteg ápolási alap terhére, fertőtlenítést végeztünk 71-szer halálozás, 11-szer lakásváltóztatás miatt.

Természetben segélyeztünk havonta átlag 16 családot; kik élelmiszerekben 7721 liter tejet, 226,5 kg. kenyeret, 52 kg. lisztet, 22 kg. cukrot, 13 kg. rizst, 3 1/2 kg. sőt, 200 kg. burgonyát és 25 doboz condensált tejet kaptak.

Ezen felül gondozottaink lakbéreinek pótlására 210 korona, lakástakarításra és ruhamosásra 27 korona 38 fillért költöttünk. Az uvidéki közkórházban elhelyeztünk 7 beteget, a kórháztól pedig gondozásra átvettünk egyet. Őt esetben tudóbeteg anyák gyermekeit, legtöbbször újszülötteket, állami gyermek menhelybe küldöttünk el. A gondozó nő 634 látogatást, köztük 28 elsőt, mely alkalomkor 23-szor talált terhőt, 3-szor jó és 2-szer rossz viszonyokat. Az átvizsgált családok száma 8, 28 taggal, kik közül csak egy felnőtt találtott betegnek. Adományként befolyt a Hoffmann-Laroche cégtől 40 üveg Sirolin.

Pénztárnokunk 1914. év november havában hadbavonult, és miután felmentésben bízott a pénztárt, számlákat és lagknyóvet át nem adta, az 1914. évről zárszámadásokat nem készített az év folyamán azonban nyers számítások alapján felmentési maradványra előlegeket folyósított nekünk, hogy további működésünk fenn ne akadjon. Később a tag könyvet rendelkezésre bocsátotta és így sajnos decemberben megkezdhetjük az 1914. és 1915-ik év tagdíjak beszedését. A nyugták később kibocsátása miatt a tégdíjaknak csak egy része volt elszámolható; a másik résznek beszedése 1916-ra maradt. A hadbavonulattal tekintélyes száma miatt, sok nyugta maradt beváltatlan Bevételeink voltak:

Göbel Lajos fizetése az 1914-iki pénz maradványból	K 5900.—
Burgonya, liszt, és cukor eladásból	3474
ipar és keresk. t.p. t. adománya	50—
Persely gyűjtésből	6729
Ujvidék város segélye	500—
Ujvidéki Takarékpénztár részvény társaság jubilaris adománya	300—
Államségély	5000—
Tagdíjak 1914 és 1916-re	520—
Kamat jövedelem	3194
Ideiglenes pénztáros előlegezése	7—
	K 12411'55

Ezzel szemben kiadások:	
Élelmiszerek, lakbér-segély gon-	
dozó nő díja	K 4596'96
Hadikölcsön jegyzésre (3100 K.	
(n. é, 6%)	2994'60
	K 7591'56
Egylete vagyon betéthe	K 4820—
hadikölcsön	2994'60
Összesen K	7814'60

Az iparüzéshez megvan-e minden kellék Szerbiában?

Az iparüzéshez minden nyersanyag megvan az országban, de a legtöbb iparos kezdetleges szerszámokkal dolgozik. Ennélfogva még hosszú ideig fog tartani, míg a külföldi gyártmányokat kiszoríthatják az országból.

Belgrádot és egy-két nagyobb várost kivéve, az iparüzés egész Szerbiában a császári (piac) jellegű viseli. Régi mód szerint, nyitott bódékban, mely egy idejleg műhely és bolt, dolgozik a szabó, a kovács, az ezüstműves és sok más mesterségbeli. Egyik soron ez, a másik soron egy más iparág húzza meg magát, a járókelők és vásárlók szemeláttára végzeve munkáját. Így volt ez Belgrádban is, de ott a modern építkezés kényszerítette az iparosokat, hogy elhagyják bódéikat és rendes műhelyekbe költözködjének.

Szerbia a gyáripar terén még hátra van. A vasutak, a tüke, a vállalkozási kedv és a megfelelő munkaerő, hiányának tulajdonítható, hogy egészen a múlt század utolsóelőtti évtizedéig szerb gyáripar egyáltalán nem volt. Noha bőven van kiünő nyersanyag, az összes ipari szükségletet, amelyet a honi kisipar vagy rosszul, vagy sehoggy sem tudott kielégíteni, a külföldről szereztek be, még pedig többnyire drágán, viszont a nyersterményeket olcsón eladták a külföldnek, miután helybeli fogyasztóknak hijjával voltak. Ezen alárendelt gazdasági helyzetből lassankint kezd kibontakozni Szerbia. Az állami kormányzat egyik legfőbb törekvése oda irányul, hogy az ország maga dolgozza fel a nyersanyagokat és függetlenítse magát a nyugati államok ipari befolyása alól.

Milyenek voltak a törvényes intézkedések?

A törvényhozás minden oly részvénytársasági vagy magán iparvállalat részére, amely legalább 50.000 frank tőkével alakul vagy legalább 50 munkást foglalkoztat, jelentékeny kedvezményeket biztosított, kikötve azonban, hogy az üzem megkezdésétől számított öt év leteltével a személyzet fele részének szerb alattvalókból kell állania. A főbb kedvezmények ezek:

1. Vámentesség a gyár részére, szükséges gépek és felszerelések, valamint olyan berendezési tárgyak számára, amelyek Szerbiában nem kaphatók,
2. Vámentesség a gyártáshoz szükséges anyagoknak, ha azok a kívánt mennyiségben vagy minőségben Szerbiában nincsenek meg.

3. Mentesség az állami, kerületi és köz-ségi illetékek alól.

4. A gyártmányok mentessége a kiviteli illetékek alól.

5. A szükséges faanyag az állami erdőkből szerzhető be.

A gyáros köveket, homokot, meszet és anyagot az állami vagy községi területekről elvitethet a gyári üzem céljaita.

Azok az iparvállalatok, melyek 1 millió tőkével bírnak, 20 évig élvezik a kedvezményeket, a kisebb tőkével bírók 10 esztendőig.

HIREK.

Vilmos császár születése napját Ujvidék közönsége méltóan a nagy uralkodó iránti tiszteletének, a legnagyobb szimpátiával és lelkesedéssel ünnepelte meg. Fáklyás zene szerdán este, csütörtökön reggel ágyudörgés, zenariadó. 10-kor az összes templomokban hálaadó istentisztelet. A főistentisztelet az ág. evang. templomban volt, ahol Wagner Gusztáv Adolf főesperes remek szónoklatot tartott. A városunkban időző katonái és polgári méltóságok jelen voltak. — Csak érzelmeitek legyenek hűek hozzám . . . mondta Vilmos, — a külső pompára, hódeli ünnepekre most nincs idő. Ha a háborút, mint remélem, dicsőségesen befejezzük, akkor ünnepe lesz mindenkinek, ki velem érez, és akkor én is veletek ünnepelek.

Gyász. Brück Lázár, uvidéki polgártársunk Óbecsen 65 éves korában meghalt. Temetése Ujvidéken f. hó 27.-én nagy részvét mellett folyt le. Brück Lázárt egyenes jellemeért mindenki tisztelte.

Halálozás. Özv. Krauszné, szül. Weisz Cecilia 73 éves korában meghalt. 28.-án kísérték örök pihenőjére a derék, szorgalmas urasszonyt, ki az uvidéki Krausz David cég egyik tulajdonosa volt. Nemes szive, mely sok jót tett, pihenőre tért. Elhunytát számos okonain kívül még igen sokan fájlatják.

Razzia. A mult számunkban ismertett razzia eredményéhez még kiegészítéstl hozzáfűzzük, hogy akadt köztük sok olyan is, ki nem tisztán idealizmusból, tán állatias ösztönből, hanem pénzvágyásból iparszerűen üzte a „mesterséget.“ Elkeltinve olyanoktól, kik a „szép“ iparnak már begyakorolt hívei. A kezdő gyámkornok szerepében tűnt fel egy csinos cselédleány, ki még nagyon gyakorlatlan volt, mert a két korona tiszteldját a kezében szorongatta, mikor a rendőrség az idilt megzavarta. Egy hírhedt kávéházban találnak buvó helyet a töt menyecskék. M. Mihályne Palánkáról berándult Ujvidékre. Töt lévén, tehát a földijénél szállt meg. Akármennyire tüntetett a szállodásnő rokonságával, nem használta, letartóztaták. A Tökölly Imre utcában is van egy hírhedt csárda, ebben mulatott egy hölgy. Jobbszámazásu lehet, mert pezsgőt hozatott. A csárdában nem volt, hozattak. A rendőrség egész pezsgősüveg táborban találta, fekvé. A még előbbi napról származott részegségét aludta ki. Bent a rendőrségen kijózanították. Azt mondják róla, hogy szórta a pénzt és ő „fizetett.“ Lépien elő K. Józsefne — szól a rendőrtisztviselő. Belép. — Micsoda, kicsoda? kérdi tőle. Katolikus vagyok. Csak a vallását emlegeti, a többit aztán úgy is megtudjuk. Viték őt is a „Varsányi-utca“ negybe. Varsányi őrmester irodájába, azután a börtönbe. H. Istvánné nem is mutatjuk be, hanem a szép Julcsát, ki becses képmását küldi (vizitkártyaformában) Legkényesebb pongyolában van megöröktive. Jól sikerült képmásához igazolványt kap. Ezeket, a többieket és stbiket megvizsgálták és azután neveiket megörökítették.

Vöröskeresztes szeretetadományok. Stevin Bogdán 40 f. Bellekovic Ilonka 2 K., Rösler Mártonné 3 K., Zanger Nánán 50 f. Dr. Engelberger Agoston 50 f. Szombathy Lajos 60 f. Takács Marika 40 f. Szurdanov Pantá 60 f. Pelikán József 1 K., Zsiros Barbara 1 K. Frankszter Ferencné 1 K., Pollák Ignácne 60 f. Krausz Antalné 60 f. Dr. Rátvay János 1 K., Kaufmann Ábráhámné 1 K., Aschenbrenner Mártonné 1 K., Greger Józsefné 30 f. Szabó Évica 2 K., Szabó Józsefné 1 K., Ilika Lajosné 40 f. Ruth Jánosné 1 K., Kovács Andrásné 40 f. Mészáros Lajos 40 f. Ács Viktorné 50 f. Kinces Endréné 1 K., Erdős Lajosné 1 K., Balog János 1 K., Pál Jánosné 1 K.
(Folytatása következik.)

Vészi Margit és Koncz János hadijótékony célra február elsején a Dungserszky-színházban előadást, illetőleg hangversenyt tartanak. Közönségünk figyelmét különösen felhívjuk ezen estélyre, mert Vészi Margit iróné nevét ma már világszerte ismerik, hisz a háború előtt világszenzációt keltő interjúkat folytatott a legelőkelőbb diplomákkal Oroszországban és Franciaországban a háború eredendők okairól, a háború óta pedig, mint az egyetlen magyar női harctéri tudósító aratott nagy és megerdemelt sikereket. Koncz János hegedűművésznek, a budapesti zeneakadémia neves tanárának a neve ma már fogalom a zenei világban, ahol Koncz oly pozíciót vívott ki magának, hogy nevét, káprázatos technikáját, megcsodált művészetét épügy tapsolta Budapest zeneértő közönsége, mint hódolt neki Berlin, Páris, London műértő és zenekedvelő közönsége. A hely-árak a jótékonyági célra való tekintettel 1—6 koronáig vannak megállapítva.

fedezése a munkaadó kötelessége. A munkáscsoport kirendelése iránti kérények láttomozása és továbbítása végett — a városi tanács-hoz intézendők. illetve nyújtandók be.

Payerle főkapit.

Leveleket kaptunk az északi harctérről.

Az egyik tudatja velünk, hogy két testvér véletlen találkozott egymással. Rohamot intéznek az oroszok ellen. A front szélén az egyik zászlós Jenő a másik oldalon a harmadik, negyedik sorban Artur, ki rendkívüli szívóbbánással járja, mikor közelkedhetik öccséhez. Végre az oroszokat leverik, odaugrik öccséhez, egymást átölelik, könnyek hullatása közben beszélnek el, hogy miképpen akadtak egymásra. Tán az édes szülők imádságának ereje hozta őket ilyen szerencsésen össze.

A másik ezt írja: — Köszönöm, hogy az újságját elküldi. Majd ha hazamegyek meghálálom az „Ujvidéki Napló“ szíveségét. Tekintsen be néhanapján családomhoz és vigasztalja meg őket. Ujvidék közönségét érdekelné fogja, hogy a 13—14 csernovici csata oly fényes, eredményes, bravuroit mutatja fel az ujvidéki hatos honvédek hősiességének, amelyet ritkán tapasztalhatunk. Reggeli 5 órakor úgy rohantak ránk az oroszok, mint a disznók. Mi ugyan fődött állásban voltunk, de csak 14 honvédből állott az őrség. Irtoztató csatározás kezdődött, elfogyott az utolsó töltényünk is. Egyszer 30 emberünk érkezik és ezek megmentették bennünket a biztos haláltól, mert egyikünk sem adta volna

meg magát. Egyesülve segítségünkkel levertük a muszkahordát és 1000 embert foglyul ejtettünk. Így harcol az ujvidéki honvéd.

Adomány. Dr. Sztojakovits Jefta főorvos 30 K.-t küldött lapunkhoz a vak katonák részére. Rendelteségi helyére juttattuk.

Katonai felülvizsgáló bizottság, mint azelőtt, ugy ebben az évben is Petrovaradinban működik. Az állandó felülvizsg. biz. elnöke: Matkovits Béla főispán, helyettese Szalay Lajos kir. tan. Febr. 17, apr. 26, jun. 16, augusz. 22, oktbr. 27 és dec. 19. napján lesz felülvizsgálat.

Cégváltás. Mint értesülünk az ujvidéki kereskedelmi élet, mely megszokott csendességében semmiféle változást nem mutat, mégis élénkebb lett. Ugyanis, *Krausz Ede* lett az ujvidéki Grosz és Krausz butornagykereskedés egyedüli tulajdonosa. Grosz Miksa a cégből kilépett. Krausz Ede volt az áruház vezetésének kereskedelmi szelleme. Kereskedelmi ügyessége, gazdag tapasztalata és kiváló képességei ezen jóhírnevű áruházat még nagyobbá fejlesztheti, mihez részünkről a legjobb sikert kívánjuk.

Hirdessen az

„Ujvidéki Naplóban“

FERENC-CSATORNA RÉSZVÉNYTÁRSULAT MÉRNÖKI HIVATALA.

500 916.

HIRDETÉMÉNY.

A Ferenc-csatorna részvénytársulat műtárgyainál 1916. évben eszközlendő fenntartási munkálatokhoz szükséges fa s egyéb építési anyagok szállítására ezennel zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek. A szállítandó fontosabb anyagok körülbelül mennyisége a következő:

1)	23	szál	18—25	cm. v.	20	m. h.	fehérfenyő	gömbszálfá	12.078	m ³
2)	53	„	30—40	„	24	„	„	„	102.761	„
3)	45	drb.	10—25	„	4.2	„	„	palló	4.725	„
4)	12	„	5/30	„	5.0	„	„	„	900	„
5)	2	„	13/16—18	„	10—10	3	„	faragott	448	„
6)	7	„	14/20—16/20	„	4.2—9.	8	„	„	1.340	„
7)	2	szál	35	cm. v.	18.0	m. h.	vörösfenyő	gömbszálfá	3.464	„
8)	11	drb.	30/30	„	2—2.3	„	„	fűrészelt	2.250	„
9)	4	„	16—30/30	„	5—6.5	„	„	„	1.53	„
10)	247	„	8—10/30—35	v.	4.20	9.0	I. oszt.	tölgyfapalló	33.687	„
11)	484	„	8—10/30	„	2.2—4.0	II.	„	„	38.965	„
12)	13	„	5/30	„	2.40—3.60	II.	„	„	567	„
13)	19	„	10—25/15—28	„	4.	3—10	I.	gerenda	5.877	„
14)	131	„	10—21/10—28	„	0.	75—4.0	II.	„	5.246	„

továbbá különböző méretű deszkák, écek s egyéb építési anyagok. Részletes szállítási feltételek s részletes anyagkimutatás alulírottánál a hivatalos órák alatt d. e. 8—1-ig és d. u. 3—5-ig megtekinthetők.

Ajánlattevők alulírottánál legkésőbb 1916. február 20-ig benyújtandó zárt írásbeli ajánlatok a részvénytársulat budapesti főpénztáránál befizetett bánatpénzről szóló elismervényüket mellékelni kötelesek.

Bánatpénz általános ajánlatnál 2500 korona, csak fenyőanyagra szóló ajánlatoknál 1500 korona s csak keményfára szóló ajánlatoknál 1000 korona készpénzben, vagy takarékpénztári betétkönyvecskében.

Ajánlatok ajánlattevőkre 1916. március 20-ig kötelezők. Sem utó, sem távirati ajánlatokat nem fogadok el.

Z o m b o r, 1916. január 27.-én.

A mérnöki hivatala főnöke:
JOLÁNKA VILMOS, s. k.
főmérnök.

Küldjünk a harctéren didergő katonáinknak

SPIRITOL
sokkal olcsóbb, jobb és
praktikusabb mint bármely
más gyorsfűző.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

SPIRITOL a katona kalyhája
Fűz! Melegít!

SPIRITOL a harctéren
nélkülözhetetlen.

Vigyázzon a „SPIRITOL“ szóra, és az égő kocka védjegyére! Utánzatoktól óvakodjon! Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és minden e szakmába vágó üzletben. Hol kapható nem volna, szállít:

SPiRITOL-FABRIK, Wien III. Steingasse 5.

Zsarolás vétsége. Szegény Ráboczkai Katalinnak összes butorait nem adták ki Szaka Józsefné és Homály István, míg nevezetteknek 5 korona tartozását ki nem fizeti. Az ujvidéki törvényszék a zsarolás vétségét állapította meg és egyenkint 50 korona pénzbüntetésre ítélte őket, de büntetésüket felfüggesztette.

Háromhetli fogházra ítélte az ujvidéki törvényszék Socskák György petróci lakost, mert Iricsiak Jánost szándékosan, de ölési szándék nélkül akként, bántalmazta, hogy őt egy fához vágta és neki 20 napon túl gyógyuló testi sértést okozott.

Rabiatús mezőőr. Fischler József ófutaki mezőőr Torhans Martonnét oklevel nélkül felszórta fejbeütötte és hátsó rugdosta, 14 napi fogházra és 20 korona pénzbüntetést kapott.

Lopás. Jankov Zsiván szablayi lakos Zsivanov Markótlól 330 koronát lopott el, azért 8 napi fogházra ítélték.

Famunkáscsoportok ügye. A m. kir. földmívelésügyi Miniszteriumnak 92690 eln. 915. hivatkozással közhírré teszem, hogy a fakitermeléshez, erdei termékek szállításához és feldolgozásához és egyéb erdei munkához a szokásos napszám biztosítása mellett 20 emberből álló munkáscsoportok 14 napig terjedő időre az érdekeltek rendelkezésére fognak bocsájtani. A munkások és a melléjük kirendelt altisztek elszállásolása, ellátása és utazási költségeik

UJVIDÉKI VÁROSI JÓDOSGYÓGYFÜRDŐ

alcalicus jódos gyógyforrás.

Modernül épült fürdőépületben jó, fangóiszap, mór, halleimi sós és tengeri sósfürdők, szénsavas fürdők. Külön férfi és női osztállyal felszerelt hidegvizgyógyintézet — **Vilamos gyógymódok.** Modernül berendezett gőzfürdő és kádfürdő. Csusz, köszvény, ischiász, idegbetegségek, mindenféle női bajok, gümös csontbajok, vérhaj ellen. A fürdő telen fűthető szobákkal és folyósókkalvan ellátva. Modern vendégszobák és étterem. Téli kurára kiválóan alkalmas. Állandó fürdőorvos; dr. Vilt Vilmos. Kimerítő tájékoztatást küld az igazgatóság. **Égész éven át nyitva.**

Meghívó.

A GAZDÁK TAKARÉKPÉNZTÁRA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 1916. február hó 6-án d. u. 3 órakor tartja az intézet helyiségében

II. évi rendes közgyűlést,

melyre a t. részvényesek meghívotnak.*

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megalakulása és két jegyzőkönyvhitelesítő megválasztása.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A mérleg és eredmény számla előterjesztése a felügyelő-bizottság jelentése kíséretében.
4. Az igazgatóság felügyelő-bizottság felmentvénye feletti határozat hozatal.
5. A tiszta nyereség felosztása.
6. Indítványok alapsz. 23 §-a értelmében.
 Temerin, 1916. január hó 23.

Az igazgatóság.

* Az alapszabály 24 §-a értelmében szavazati jogával azon részvényes élhet, aki a közgyűlést megelőző napon részvényét a társaságnál átvételi elismervény ellenében letéteményezi.

Vagyon		Mérleg számla				Teher.			
		K	f	K	f	K	f		
I. 1.	Pénztár készlet			21,912	99	I. 2.	Részvénytőke	100,000	—
I. 10.	Váltótárca:					I. 28.	Tartalékalap*	6,000	—
	Jelzálogilag biztosítva	72,586	—			I. 3, 20.	Betétek:		
	Személy hitelű	58,253	98	130,839	98		Rendes betét K	341,454	80
I. 11.	Kötvények:			4,692	80		Heti K	4,297	35
	Adósok:					I. 8.	Hitelező: Adriai Bizt. Társ. ujvid.		
	Értékpapír ésváltó fedezettel	121,020	87				Főügynöksége	2,096	63
	Pénzintézeteknél elhelyezve	137,935	63	258,956	50	I. 33.	Átmeneti kamatok	822	50
I. 27.	Értékpapírok:						Nyereség:		
	5000— K n. é. 6%-os szabad						1914. évről áthozott . K	225	76
	járadék-kölcsön á 96— . . .	4,800	—				Folyó évi K	6596	43
	35,000— K n. é. 6%-os zá-			38,825	—				
	rolt járadék-kölcsön 97-50	34,025	—						
	Gabona bizományban: Magy.								
	Ált. Hitb. részére			117	36				
I. 30.	Törlesztéses hetibetét			400	—				
I. 13.	Berendezés			1,890	—				
I. 15.	Alapítási költség			2,518	34				
I. 32.	Be nem fizetett részvénytőke			1,315	—				
I. 41.	Beváltatlan járadékszelvény			25	50				
				461,493	47			461,493	47

*Az ideai dotációval 12,000— K.

Veszteség		Eredmény számla				Nyereség			
		K	f	K	f	K	f		
I. 18. 29.	Kamatok:								
	Betétek után	9,558	87			I. 4, 5, 10	Athozott nyereség	225	76
I. 19. 17.	Lombard „	60	50	9,619	37	31, 35.	Kamatok:		
	Adók:						Váltók után K	10,009	38
	Betétek után	955	89				Kötvények után K	465	64
I. 14. 12.	Állami és községi	1,016	76	1,972	65		Folyó számlák K	10,912	06
25. 23.	Költségek;						Törlesztési hetibetét u K	32	—
	Tiszti fizetések	4,920	—			I. 43.	Értékpapírok után . K	950	—
	Üzleti költségek	2,471	90			31, 49.	Jutalék és egyéb jövedelmek . .	5015	15
	Gabona-fuvar	188	—	8,146	63				
	Házbér	566	73						
	Leírások:								
	Berendezésköltség	210	71						
	Alapítási költségből	839	44	1,050	15				
	Nyereség:								
	Múlt évről áthozott	225	76						
	Folyó évi	6,596	43	6,822	19				
				27,610	99			27610	99

Könyvelésért:

Flórián Ödön s. k.
 igazgató.

Temerin, 1915. évi december hó 31-én.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Benedek, Mihály s. k., Bakos Mátvás s. k., Góbor István s. k., Puskás Gyula s. k., Racsmány Dezső s. k., Tóth István s. k., hadba vannak: Bogárn József Guszman Albert, Kathári András, Dr. Kerekes István, Stuchlik Lajos és Wirz József.

Megvizsgáltuk és rendben találtuk. — A felügyelő-bizottság;

Bakos József s. k., Dr. Horváth Lajos s. k., Kohút Salamon s. k., Pogács Lajos s. k., elnök, hadba vannak: Schósberger Simon, Alexander Nándor.

Rakos Mátvás s. k.
 h. pénztárnok.

MEGHIVÓ

— A Péterrével Keresztény Fogyasztási Szövetkezet —

XIII. évi rendes közgyűlését

1916. évi február hó 6-án vasárnap d. u. 2 órakor Hajdu András tanító úr tanztermében fogja megtartani, melyre a t. üzletrészesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgyak:

1. Elnöki jelentés az 1915. üzletév lefolyásáról és eredményéről.
 2. A tisztikar felmentése.
 3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság javaslata a tiszta haszon felosztására.
 4. Igazgatósági tagok választása.
 5. Napibiztosok és ezekből felügyelőbizottság választása.
 6. A jegyzőkönyv hitelesítésére két üzletrészes kiküldése.
 7. Indítványok.
- Péterrével 1916. évi január hó 19-én tartott Keresztény Fogyasztási Szövetkezet igazgatósági és felügyelő-bizottsági együttes üléséből.
- Az évi vagyon mérleg, veszteség és nyereség számla kimutatás a gyűlést megelőző 8 napon át a szövetkezet üzleti helyiségében megtekintés végett kifüggesztetik.

Bevétel. Pénztár forgalmi számla 1915. évben. Kiadás.

Sorszám		K		Sorszám		K	
			f				f
1	1914. évről pénzmaradvány . . .	3654	58	1	Árúkért	77576	74
2	Árúkból bevétel	86483	70	2	Osztalékért	1743	50
				3	Adókért	983	47
				4	Személyzet fizetésért	4686	26
				5	Szállítási költségeért	1490	40
				6	Üzleti kiadásért	682	15
				7	Ovadék után %/ó	29	56
				8	Készpénz mint egyenleg	2946	20
		90138	28			90138	28

Vagyon. Mérleg számla 1915. évben. Teher.

Sorszám		K		Sorszám		K	
			f				f
1	Készpénz	2946	20	1	892 ü. r. á. 10 k. 284 tag	8920	—
2	Árúkészlet leltár szerint	23367	14	2	Tartalék alap	17000	—
3	Singer M. fiainál előleg	150	—	3	Folyó számla	451	08
4	Felszerelésből 10% ^{327,81} / _{32,78}	295	03	4	Ovadék	500	—
6	Érték papir	100	—	5	Fel nem vett osztalék	444	—
5	Adóssok	1050	77	6	Üzletvezető jutalék	1062	60
7	Házból 2% ^{7642,80} / _{152,85}	7489	95	7	Ez évi nyereség	7021	41
		35399	09		Tiszta haszon javasolt felosztása:		
					1. Tartalék alaphoz	4000.	—
					2. Jótékony célra	237.41	—
					3. 892 ü. r. után á 2 k. 1784.—		
					4. Veszteségi t. al. jav. 1000.—		
					7021.41		
		35399	09			35399	09

Veszteség. Veszteség- és nyereség számla 1915. évben. Nyereség

Sorszám		K		Sorszám		K	
			f				f
1	Adóban	983	47	1	86483 kor. 70 fillér forgalom után nyers bevétel	15078	88
2	Személyzet fizetésben	4686	26				
3	Szállítási költségben	1490	40				
4	Üzleti költségben	682	15				
5	Felszerelésben %/ó	32	78				
6	Ovadék után %/ó-ban	29	56				
7	Ház 2% leírás	152	85				
8	Egyenleg mint nyereség	7021	41				
		15078	88			15078	88

Péterrével, 1916. január 19,

Beretka József, pénztárnok.

Árpás Mihály, üzletvezető

Tripolszky Sándor ig. elnök.

Obertlich Sándor ig. jegyző.

Igazgatósági tagok: Pecze Imre Seress András Horváth Mihály Bálizs Illés

Ezen mérleg, veszteség- és nyereség számla a felügyelő bizottság által megvizsgálatván, a kereskedelmi törvényekkel megegyezőnek találtatott.

Balassa János felügy. biz. elnök. Halápi János, Hajdú István, Király Mihály, felügy. biz. tag.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek a háboru után fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítőszer a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 90 fillérért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Pertik, Vas, stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok beteggyógyak fertőtlenítésére, antiszeptikus köztözekeknél (sebrekre és daganatokra, kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM- SZAPPAN

finom, gyenge piperezappan 1% lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőknél is; szépiíti, megpuhítja és illatossá teszi a bőrt. Egy kísérlet s Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára 1.20 K.

FODORMENTA LYSOFORM

erősen antiszeptikus hatása szájviz. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre.

Eredeti üvegeje 1 K. 60 f.

Az összes lysoform készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés“ című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

Valóban előkelő uri lakóház Telecski-utca 21. szám alatt azonnal kiadó.

5 szoba 1 előcsárna, fürdőszoba, konyha mosókonyha, éléskamra és pincéből áll. Modern uri kényelemmel berendezve. Közelebbi Klees üzletében Kossuth Lajos utca 10. szám. 2-3

Automata orkester-zongora fuvó és doboló teljes berendezéssel jutányos árban eladó.

Az automata-zongora úgy van berendezve, mint 32 tagból álló katonai zenekar.

Kitűnően szórakoztató hangszer. Csakis helyszüke miatt eladó.

Nagyobb vendéglők, mulatók, mozi részére igen ajánlható. Közelebbi az „Ujvidéki Napló” szerkesztőségben megludható.

Sokkal célszerűbb ha a női pongyolát, teljes női gyermekruhát, kötényeket stb. készen vásárolja,

mintha a kelmét külön vásárolná. Elég nagy szép választék áll rendelkezésére

Alaburics Mária üzletében. Süzcs-utca 30. szám.

Tőzsde és Bazár eladó.

az Ártézi fürdőnél igen jutányos áron

Löwenberg Hermann
Temerini-utca 10.

ELADÓ gyógyfürdő szálloda.

Melenczén (Torontál megye) a gyógyfürdő közvetlen közelében újonnan épült „Szálloda és Vendéglő” 16 vendégszobával, nagy konyha és étteremmel, korlátlan italmérési engedéllyel, tervezett villany világítással, megfelelő pince, jégverem, istálló, nagy félszer, szóval teljes berendezéssel, szabad kézből, örök áron azonnal eladó.

Érdeklődőknek, alkuszoknak bővebb tájékoztatást ad **Ruzsa Ferencz** zentai szálloda tulajdonos (Kard utca 389. sz.), aki levéll megkeresésre készséggel válaszol.

Stein Jakab

rum-, cognac-, szilvörüm-, törkölypálinka, likörök, pezsgő és bor különleges-ségek nagy raktára

UJVIDÉK,
II. Rákóczi F.-út 10. szám,

Wachtl Imre

Első Ujvidéki Villamoserőre Berendezett Gőzkemence sütőházában

Petőfi utca 8. szám alatt, a nap bármely szakában magánházak, háztartások részére: kenyeret, pecsenyét vagy egyéb sütnivalót sütni lehet.

Fischer Testvérek utoda

műszaki és villamossági vállalat Ujvidék Rákóczi Ferencz ut 15. szám.

Elvállal: Villany, légszesz, acetylen világítás, központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázási berendezést.

Mindezen szakmabavágó javítások legolcsóbban eszközöltetnek.

KOSZTITS SÁNDOR keresked. Ügynök

Közvetít mindenféle eladási és vételi üzleteket főleg hazai terményekből. Nagy kereskedelmi- és ipari összeköttetése a Balkánnal. Gyik utca 11.

„APOLLO” MOZI!!!!
Gyermektelen özvegy, vigjáték 3 felv.

A Sötét mult
bűnügyi történet 4 felvonásban.

Tetvek és férgék ellen

Pedikrol

az egyedül bevált **biztos hatású szer** Katonáknak valóságos jótémény. — Ára 1 korona tábori csomagolásban. — Kapható mindenütt. Főraktár: Török József Budapest Király-utca 12. és Opera-gyógyszertár. Budapest Andrássy-ut 26

Regényi Istvánné

ékszerész, órás és látszerész.

UJVIDÉK
Kossuth Lajos utca 30. szám
a rom. kath. templom épületében.

Nagy választék e szakmabeli árukban és izléses ajándéktárgyakban.

Régi elvünk: csak a legjobb, legszébbet és mégis jutányosan.

Zongora órákat ad

zeneilegképzett, kitűnő módszerrel és több évi gyakorlattal bíró

uriasszony.

Jelentkezőket fogad lakásán:
Széchenyi utca 12. sz. d. e. 11—12 óra között.

A megélhetést megkönnyíteni óhajtom.

Segítségére sietek Ujvidék fogyasztó közönségének, ezért olcsón eladok:

Saját savanyított káposztát,	kilóját 50 filléért
kitűnő babot	” 50 ”
rózsaburgonyát	” 18 ”
vöröshagymát	” 70 ”

Saját savanyított uborkát és paprikát olcsón, üvegenként.

Legolcsóbban elárusítom a kecskeméti konzervgyár termékeit: különféle izeket és befőtteket.

KOVÁCS BÁLINT

terménykereskedő

Ujvidék Rákóczi Ferenc-ut 57-ik szám.